

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput IV. Qualiter Constantinus crucis signum in praeliis praeferri jussit: & mirabilis quaedam narratio de iis qui vexillum illud gestabant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

μηνέμεν τοῖς ἐπίλακόσιν, εἰ μέλαμεληθῶσι, Α his qui deliquerunt veniam dare, modo
χεργοῖς αὐτοῖς τῷ μέλαμέλεων βεβείω- ipsos pœnitentia, ac pœnitentiam suam
στοι.

Κεφ. δ.

CAPUT IV.

*Qualiter Constantinus crucis signum in prælio
preferri jussit: & mirabilis quædam narratio
de iis qui vexillum illud gestabant.*

Τοιαῦτα τῷ ιερέων υφογεμέρων, θω-
μάσας τὰς φέτες χριστὸς προφητίας ὁ
Βασιλεὺς, ἐκέρινεν αὐτὸς ἐπισήμονας,
καὶ τὸν λιτότητιμον εἰς τὰς ἀμυνούσας
μέλαμέλας, τὸ σῆμα ρωμαιοῦ καλλιμε-
τιλάσθεγον σημεῖον δὲ τόπον πολεμικὸν, τὸν
ἀλαντικιώτερον, καθότι αἱ τὸν Βασιλέων
μῆδος καὶ προσκυνεῖσθαι νεόμισον σῆμα τῶν
σελινῶν· ἡ μάλιστα οἷμαι κοντάνεον τὸ
ἐπισηματαλον σύμβολον τῆς ρωμαιῶν δέκτης,
οὐ χριστούμενον μέλαμέλειν. οὐδὲ τῆς συνεχεῖ
τοῦ Καθεδρικοῦ, απειδηλικατῶν παλαιῶν
τοῦ δέκτημέρου· μόνον δὲ τόπον τὴν εἶδος θεού,
οὐκού βασιλέως σέβει, καὶ ἥγεμόν καὶ συμ-
πάχω χειταικῆ τῶν πολεμίων· δεῖ γὰρ το-
το σημεῖον προσύσταλλον τῶν οἰκείων Ιαγ-
ουάτων καὶ ταῖς καμύνεταις Φάλαγξιν ἐν
τοῖς μάχαις παρενεικένειν, φανερός τούτος
τοῦ δούροφρου πεζεῖτετο ποιεῖν, οἷς ἔργον λι-
παντος ἀμοιβαίως ἐπὶ τῶν ὄμων Φέρειν τὸ
σημεῖον, καὶ φεύγειν τὰς τούτους τῶν πολε-
μιῶν λέγειαι γάν πολέ τὸν Έτο Φέροντα,
ἄριστος επιδειμόνιων Τῶν πολεμίων, δέσποι-
τερον σῆμα μέλαμέλαι, καὶ εἴσιτον τῆς μάχης
πολεμαργαρεῖν δέσποτον βελώνεξω χρύσε-
ιν, ἔξαπιν πεσεῖν βληθέντα καμέιαν· τὸν
δέπεραλαδέσποτο θεῖον σύμβολον, ἀγρώτου D
διαμάντια πολλῶν επ' αὐτῷ τούτουν παρα-
δόσας γέρπως ὠδύποτο θείας δυνάμεως ιθυ-
νόμερα ταῦτα τῶν πολεμίων, τῷ σημεῖῳ
προσεπιγνύοντο τοῦ Φέροντος, καὶ μέσον τῶν
κνούσιον εἶτο, αφίπλαντο· λέγεται τοῦ μήτε
ἄλλο πάποιε τέτω τῷ σημεῖῳ διακονέμε-
νον, οὐ γέείκος ἐν πολέμῳ σραζιώτην, σκαλ-
πετεῖν συμφορεῖ, καὶ τραματίσαιν ἢ
αγκαλιῶν γένεσθαι.

Cum ista à sacerdotibus exposita
fuisserint, Imperator Prophanas de
Christo admiratus, peritis artificibus
mandavit, ut vexillum illud quod Ro-
mani Labarum vocant, auro & gemmis
ornatum in cruce signum transforma-
rent. Porro illud vexillum bellicum,
honoratus erat quam reliqua, eo quod
Imperatorem semper precedere, & ado-
rari à militibus constitueret. Quocirca
maxime existimo, Constantium nobilissimum Imperii Romani signum in
Christi vexillum commutasse, eo con-
filio, ut continuo ejus alpestru cultuque
Romani à patris ritibus paulatim abdu-
cerentur, eumque solum Deum existi-
marent quem Imperator coleret, & quo
duce atque adjutore contra hostes ute-
retur. Id enim signum semper ante
kopias suas velut munimentum objectit,
& legionibus si qua forte ab hoste pre-
merentur, in prælio adesse voluit: de-
lectis ad id munus certis militibus, qui-
bus hoc injunctum erat, ut singuli per
vices id signum humeris gestarent &
acies hostium circumirent. Quodam igi-
tur tempore, ajunt signiferum qui id
vexillum portabat, repentina hostium
incurru perterritum, alteri illud tradidi-
se, seque ex prælio subduxisse; cumque
jam extra telorum jaustum steruisse, subi-
to lethali vulnera percussum corruisse:
eum vero qui divinum signum gestan-
dum suscepit, multis in ipsum jacula
mittentibus, illæsum permanuisse. Quip-
pe hostium tela mirabiliter quodam modo,
velut divina quadam virtute ea dirigen-
te, signo infigebantur: ab ipso autem fi-
gnifero inter tot pericula constituto avo-
labant. Sed nec aliud quenquam mili-
tem huic signo gestando deputatum, in
gravem unquam calamitatem, sicut in
bello fieri solet, incidisse memorant,
nec vulneratum unquam aut captivum
fuisse.

Ecc iii